

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-03-17
Besvaras senast
2021-04-07

Till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2020/21:575 Älvdalskan som nationellt minoritetsspråk

En icke obetydlig del av befolkningen i Älvdalen i Dalarna talar helt eller delvis språket älvdalska. En del yngre personer i Älvdalen har älvdalska som sitt förstaspråk, och över hela Sverige har människor börjat lära sig språket då kurser anordnats. Intresset för språket ser ut att växa, även bland forskare i och utanför Sverige. Det finns en organisation för bevarandet och för att levandegöra älvdalskan, nämligen Ulum Dalska. Organisationen har varit med om att anordna en rad konferenser om språket.

Älvdalskan är ett urgammalt språk som i dag främst talas i västra Älvdalen – den del som inte tillhört Norge. Älvdalskan skrevs på runor i vissa fall så sent som i början av 1900-talet och språket har direkta likheter med fornnordiska. Självklart har älvdalskan förändrats sedan den fornnordiska tiden, bland annat har vokaler diftongerats.

Älvdalskan är med andra ord en unik rest av ett språk som talades på 1300-talet men är likafullt ett levande språk som används i vardagen än i dag. Ulum Dalska samt en mängd språkexperter och språkforskare världen över anser att älvdalskan ska klassas som ett eget språk och inte en dialekt. Även den amerikanska lingvistorganisationen SIL klassade älvdalskan som ett eget språk 2016. Det är ett utlåtande som bör väga mycket tungt i sammanhanget.

Nätverket Språkförsvaret gick under 2015 ut och deklarerade att de ansåg att älvdalska ska betraktas som ett eget språk och dessutom ges status som nationellt minoritetsspråk.

Även Älvdalens kommun ställer sig bakom ett erkännande och agerar på olika sätt för att stärka språket bland barn och unga, senast med hjälp av projektet Wilum og bellum, finansierad av Arvsfonden. Men när detta projekt löper ut nästa år har barn som talar älvdalska ingen möjlighet att utveckla sitt språk i enlighet med skollagen och barnkonventionen.

De tyngsta instanserna i sammanhanget är utan tvivel Europarådets expertkommitté och ministerråd. Både ministerrådet och Europarådet har gjort flera uttalanden där de bland annat påpekat att svenska regeringen bör utreda älvdalskans status som eget språk. Någon sådan utredning har inte initierats av regeringen ännu. I sin senaste rapport (2020) deklarerar Europarådets expertkommitté att älvdalskan borde betraktas som ett eget språk och inte en

dialekt. Den svenska regeringen är tämligen ensam om att betrakta älvdalskan som en dialekt och inte ett språk.

Mina frågor till kultur- och demokratiminister Amanda Lind blir därför:

1. Anser ministern och regeringen fortfarande att älvdalska är en dialekt och inte ett eget språk?
2. Avser ministern och regeringen att klassa älvdalska som ett nationellt minoritetsspråk för att skydda och utveckla språket inför framtiden?"

.....

Robert Stenkvist (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren